

Folketingets Lovsekretariat

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 4425

Medlem af Folketinget Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) har d. 26. august 2019 stillet følgende spørgsmål nr. S 164 til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Doknr.
126183

Spørgsmål nr. S 164:

Dato
02-09-2019

”Mener ministeren, at det er rimeligt, at kommunerne skal skære i antallet af valgsteder og i værste fald foretage besparelser på børne- og ældreområdet for at finansiere et nyt it-system til afholdelse af valg, som kommunerne ikke selv har valgt at anskaffe?”

Svar:

Det it-system, der omtales i spørgsmålet, er kommunernes kommende valgadministrationssystem, der skal understøtte de opgaver, som kommunerne varetager på valgområdet. Systemet skal erstatte kommunernes nuværende valgadministrationssystem. Det er kommunernes it-fællesskab, KOMBIT, der anskaffer systemet på vegne af alle kommuner. Der er således ikke tale om et system, som staten har pålagt kommunerne at anskaffe.

Jeg har indhentet nedenstående udtalelse fra KOMBIT, som jeg henviser til:

”Ifølge den danske valglovgivning skal kommunerne varetage de praktiske opgaver ifm. afholdelse af valg i Danmark. I den forbindelse har kommunerne, som en del af monopolbruddet og kommunernes udbudspligt, i fællesskab besluttet at indkøbe et nyt administrativt valgsystem, der skal afløse KMD Valg. Dermed hjemtager kommunerne ejerskabet af det danske valgsystem fra den private it-leverandør KMD A/S. KOMBIT har, på vegne af KL og kommunerne, fået til opgave at indkøbe det nye system og styre it-leverandørernes opgaver med udvikling, drift, vedligeholdelse og videreudvikling af det nye valgsystem. Alle 98 kommuner underskrev i 2016 en tilslutningsaftale om indkøb af et nyt valgsystem.

Indkøbet af det nye valgsystem vil ikke nødvendigvis betyde en øget udgift for kommunerne sammenlignet med i dag, og dermed vil mange kommuner ikke skulle finde ekstra finansiering til afholdelse af valg efter idriftsættelsen af det nye system. Dels vil den løbende betaling til valgsystemet blive mindre fremadrettet, og dels vil udgifterne til indkøb af nyt it-udstyr afhænge af, i hvilket omfang kommunerne ønsker at udnytte muligheder for at anvende digitale valglister til registrering af vælgerfremmøde.

Løbende betaling for valgsystemet

Kommunernes løbende betaling for det nye valgsystem bliver på kr. 5,30 pr. borger pr. år, baseret på 1,5 valg pr år i gennemsnit over en 10-årig periode. Med det-

te udgangspunkt vil kommunerne opnå en besparelse på 10-15% i forhold til det eksisterende valgsystem. De første 6 år afskrives omkostningerne til udviklingen af systemet, hvorefter kommunernes betaling forventes nedsat.

Herudover skal den enkelte kommune fortsat afholde udgifter til print og distribution af valgkort.

Udgifter til afstemningssteder der benytter digitale valglister

Udover den løbende betaling skal kommunerne påregne engangsudgifter til it-udstyr ifm. med afholdelse af test af det nye valgsystem (prøvevalg og skyggevalg), og når det nye valgsystem går i drift. Udstyr indkøbt til test af det nye valgsystem vil kunne genbruges, når systemet går i drift. Disse udgifter blev varslet i den oprindelige kommunale tilslutningsaftale, der blev udsendt i november 2016, og blev yderligere specificeret i notatet "Kommunernes ressourceforbrug ved afvikling af prøve- og skyggevalg samt udgifter til indkøb af it-udstyr", der første gang blev sendt til de berørte myndigheder d. 18. maj 2018. Notatet er løbende opdateret efterhånden, som udviklingen af systemet er skredet frem.

I notatets afsnit 3.1 omtales behovet for digitale valglister og dermed behovet for at indkøbe og installere it-udstyr på afstemningsstederne. Digitale valglister må ikke forveksles med digital afstemning, der ikke bliver en del af det nye valgsystem. Med digitale valglister registreres en vælgers fremmøde ved at scanne vælgerens valgkort frem for at registrere vælgerens valgkort ved afkrydsning på en papirliste.

Selvom digitale valglister som standard stilles til rådighed for alle kommuner med det nye valgsystem, vil kommunerne også fremover kunne fravælge, om de vil benytte digitale valglister på alle afstemningssteder. Det gælder fx, hvis en kommune ikke ligger inde med eller ønsker at indkøbe det nødvendige it-udstyr, som digitale valglister kræver, til alle afstemningssteder.

Det betyder, at de afstemningssteder, der vælger at fortsætte med manuel fremmødere registrering, ikke får behov for at indkøbe og installere det it-udstyr, der er beskrevet i ovennævnte notat. Dermed vil kommuner, der kun ønsker at benytte digitale valglister på større afstemningssteder, kunne nøjes med indkøb af en mindre mængde it-udstyr. I mange tilfælde vil kommunerne allerede i dag have internetadgang til rådighed på større afstemningssteder og vil kunne genbruge allerede indkøbt it-udstyr. Hvis der indkøbes nyt it-udstyr, vil dette udstyr også kunne benyttes til andre opgaver i kommunen mellem to valg.

Fordele ved digitale valglister

Det skal bemærkes, at anvendelsen af digitale valglister giver en effektivisering af valgadministrationen. Fx vil brug af digitale valglister automatisere indberetningen af valgkort til Danmarks Statistik, som beskrevet i det efterfølgende, og der bliver mulighed for, at valgdeltagelsen kan opgøres og publiceres løbende. Desuden kan valgresultater overføres digitalt fra afstemningssteder til det centrale valgsystem, hændelser på et valgsted kan registreres direkte i valgsystemet, og det er muligt at printe erstatningsvalgkort på afstemningsstedet i løbet af valgdagen.

Endelig kan afstemningsbogen dannes automatisk og underskrives direkte på afstemningsstedet.

Nyt indberetningskrav fra Danmarks Statistik

I forbindelse med overgangen til det nye valgsystem er KOMBIT blevet informeret af Danmarks Statistik (DST) om, at DST som noget nyt ved ibrugtagningen af det nye valgsystem vil stille krav om, at kommunerne skal indrapportere data om, hvem der har stemt til Kommunalvalg, Regionsrådsvalg, Folketingsvalg, Europaparlamentsvalg og Folkeafstemninger.

For kommuner, der benytter digitale valglister, foregår denne overførsel af data automatisk, mens kommuner, der vælger at fortsætte med manuelle valglister på et eller flere valgsteder, skal indrapportere oplysninger om, hvem der har stemt, via en manuel proces. Det foregår ved, at kommunen umiddelbart efter et valg scanner de fysiske valgkort fra afstemningssteder, hvor der er blevet brugt manuelle valglister, og valgsystemet efterfølgende overfører data til DST.

Denne efterregistrering og scanning af valgkort kan foregå et centralt sted i kommunen (fx rådhuset), hvor det nødvendige it-udstyr i forvejen er til rådighed (scanner, pc, netværk m.m.).

Kommuner, der ikke ønsker at benytte digitale valglister på alle afstemningssteder og dermed kan reducere indkøb af it-udstyr, kan således via ovennævnte scanningsproces opfylde DST's krav om indrapportering af vælgerdata.”

Med venlig hilsen
Astrid Krag